

GHASETTEN

GHASETTEN

Organ för Gästrike-Hälsinge nation i Uppsala. Ut kommer med fyra nummer per år.

Copyright:

2022 Gästrike-Hälsinge nation, Uppsala. GHasetten får fritt citeras om källan anges.

ANSVARIG UTGIVARE

Hugo Kvanta

REDAKTÖRER

Tova Barresäter

KONTAKT

ghasetten@gmail.com

Adress:

*Gästrike-Hälsinge Nation
Att: GHasetten
Trädgårdsgatan 9
75309 Uppsala*

Telefonnummer till GH:

*1q.....018-666 141
2q.....018-666 142
3q018-666 143
kxm.....018-666 144
brm 018-666 145*

Dearest reader

I'm back! With what could have been my last number of GHasetten, fortunately for you it is not. I got reelected so you will have to see me here for another year!!!

Not much has happened since the last Ghasetten arrived in your hands. The pub is up and running and I hope that you found time to go and grab a burger, they are amazing! For all you new students out there I hope Uppsala feels like a good choice and I do recommend you working a shift or two in the pub. It's a lot of fun and you will be welcomed with open arms, I can assure you that.

See you next year!

Innehåll

Q-rutor	1-3
Landskapskallelse	4
Kräftan	6
GH i Lund	7
Work at GH	8
Krönika	9-10
Reccegasque	11-12

1Q

Hugo
Kvanta

2Q

Hampus
Brunnberg

Min ursprungliga avsikt för min sista q-ruta var att sentimentalt sammanställa mina finaste minnen som Förste kurator, men så blev det inte riktigt. Som så många gånger innan i nationsvärlden har det oväntade skett, nämligen att nationens hemsida dött. Jag vill betona dött – så under de senaste 24 timmarna har jag febrilt lärt mig hur man designar en hemsida (jag skulle här vilja tacka i allmänhet, youtube i synnerhet och plagiering i smyg). I stället för att sammanfatta mina finaste stunder under min tid som 1q kommer jag därför sammanfatta bitarna som stödjer min eviga tes: att nationerna är vad man får om man korsar ett land från 1600-talet, med ett modernt företag designat av en förvirrad medlem an Monty Python.

1. Under mina första veckor på arbetet rådde fortfarande restriktioner, så endast så kallade "sittande klubbar" fick hållas. Under denna period utredde nationerna,

Hej alla fattiga studenter! Nu har halva höstterminen passerat och det börjar väl som vanligt eka tomt på kontot. Vintern börjar dessutom närma sig vilket kan bli en väldigt dyr tid på året, i och med julen och alla andra festligheter. Eftersom maten ofta blir bland det första som man snålar på i kris så tänkte jag ge er lite tips på mat som är billig, eller rent av gratis!

• Rostade rotsaker – Billigare, nyttigare, och mer mättande än nudlar. Med lite olja och kryddor blir det faktiskt också rätt gott.

• 2 för 1 burgare – I Ghuben får man två hamburgare till priset av en på tisdagar. Detta gäller ju bara medlemmar i GH-nation men om du läser detta så är du förmodligen redan det, vilken tur!

under ledning av GBG, huruvida en sittande klubb fick genomföras med kontorstolar på hjul. En kungörelse togs fram, som dessvärre mynnade ut i att projektet inte borde verkställas."

2. Det är viktigt att nationens historia bevaras: vi har ju trots allt funnits i 376 år! Därför förvarar GH sitt arkiv i en separat byggnad som har problem med inbrott, läckage, tvivelaktig kabeldragning och som riskerar att rasa samman.

3. Nationen kontaktas ganska ofta av olika sorters försäljare. Under min första vecka brukade jag snällt säga till dessa att nationen inte ingår i nya avtal över telefon. Numera är jag mer pragmatisk. För en vecka sedan bad någon om att prata med min chef, så jag gav honom namn och nummer till Adam Lilja, Förste kurator på Östgöta nation.

Detta är tyvärr allt jag har tid med idag: nu måste jag lägga lite mer kärlek på nationens hemsida.

• Jobba i Ghuben – Om du inte nöjer dig med billiga hamburgare, varför inte gratis? Ta ett pass i puben och du får gratis mat medan du jobbar. Du får också nya kompisar och får lära dig hur man snyggast tappar upp en öl. En fullspäckad kvällsupplevelse!

• Kom på en städdag – Alla som dyker upp och hjälper till under våra städdagar får både brunch och middag gratis. Dessutom får man öva på att städa vilket är en värdefull färdighet om det finns risk att föräldrarna kommer på besök. Eller om man får ligga. Men vad ska du sedan göra med alla de pengar du sparat in? Kom på Lucegaquen och ät så mycket du kan av nationsvärldens finaste julbord!

Hej igen! Det var visst dags för ännu en ruta!

När jag flyttade hit till Uppsala under 2020 så fick jag lära känna ett pandemi-anpassat GH med distanserade gasquers och en pub som var öppen i ungefär 3 timmar per kväll. Det känns lite otroligt att detta blir den första terminen sedan HT19 som är helt utan restriktioner, men samtidigt så är jag mest bara tacksam att pandemitiderna äntligen är över.

Det som jag ville komma till är att jag tycker att det är så extremt roligt att terminen nu har dragit igång ordentligt i full fart!

I somras, när jag gick på som 3Q, var det självklart rätt skönt att få

hänga på nationen och få sitta och dricka kaffe i solen när det var så gott som tomt i stan, men det är långt mycket roligare att jobba nu när allt är igång igen!

Det är så otroligt kul att få se så många nya ansikten på nationen, både i puben - på båda sidorna av baren, på gasquerna och bland funktionärerna! Jag hoppas att alla ni nya trivs här i Uppsala, på universitetet och här på GH!

På grund av att detta blir den sista GHasetten för 2022 så måste jag också passa på att önska er alla en riktigt god jul! Det känns lite tidigt, men det måste göras.

Vi hörs igen nästa termin!

Fråga: Kan man smälta Ahlgrens bilar i hett vatten och få en jämn bilsirap?

Svar: Ja

3Q

*Ebba
Berggren*

BrM

*Elin
Granbom*

KxM
Alexia
Hrenyak

Conform tuturor legilor de aviație cunoscute, este imposibil ca o albină să poată zbura. Aripile ei sunt prea mici pentru a-i ridica corpul mic și gras de la pământ. Albina, desigur, zboară oricum, pentru că albinelor nu le pasă de ce cred oamenii că este imposibil.

Gästrike Hälsinge Nation

HÄRMED KALLAS GÄSTRIKE-HÄLSINGE NATIONS MEDLEMMAR
TILL HÖSTTERMINENS ANDRA LAGTIMA LANDSKAP PÅ NATIONEN
TISDAGEN DEN 15 november KLOCKAN 18:00

Bland annat ska följande behandlas:

FYLLNADSVÄL AV KLUBBMÄSTARE VT-23

VAL AV KLUBBVERKARE VT-23

Fullständig föredragningslista kommer att anslås på nationens medlemstavla senast måndagen den 27 september och även på hemsidan. Hjälpt gärna valnämnden att finna lämpliga kandidater till de poster som ska väljas. Särskilda anmälningslistor kommer inte anslås på medlemstavlan utan på hemsidan under "medlem-engagera dig" med ett digitalt formulär. Det går även att använda sig av institutet enskilt landsmannaförslag. För att delta under landskap krävs att terminsavgift för gällande termin är betald.

ENSKILT LANDSMANNAFÖRSLAG

ÄRENDE PÅ FÖREDRAGNINGSLISTAN

Alla nationsmedlemmar har rätt att få ett ärende upptaget på föredragningslistan om man lämnar in förslaget skriftligt till Förste kurator senast en vecka före landskapet.

VÄLKOMMNA ATT DELTA

Hugo Kvanta

Förste kurator

Do you like writing?

Then consider writing something for GHasetten.

Do you want to tell the students about your favorite place to study or how you avoid the most hills when walking home from GH to studentvägen. Maybe you want to write a story from Gästrikland or Hälsingland or any other place in the world, maybe you've read a really good book or seen the best movie of your life! Whatever you are interested to write about we are interested to hear about, we are always looking for contributions so don't be shy and contact GHasetten on:

Kräftan

Foto: Betty Lundmark

GH i Lund

Foto: Hugo Kvanta

Work at GH

Have you ever felt bored or not really sure what to do in your spare time here in Uppsala?

Then we have the perfect solution for your boredom, take a shift at your nation pub! Working in a nation is a lot of fun, it includes working the bar but can also include working the kitchen. You need no prior experience for signing up for a shift or three.

If this feels like an opportunity for you contact or lovely 3Q at 3Q@ghnation.se or join our facebook group [work@gh](https://www.facebook.com/work@gh).

You're welcome to work if:

- You have a person number or a coordination number,
- You have a swedish bank account, and
- You either have a residence permit or are a citizen of Sweden, another EU/EEA state or of Switzerland.

KRÖNIKA

I skrivande stund är jubileet några veckor bort och nationen har haft ett landskap där de valt nya ämbetsverkare samt en recegasque för att bjuda in sina nya medlemmar. Ghasetten kommer troligen landa hos er efter vi firat nationens långa historia. Därför hade jag idén att skriva en liten krönika om historia, själviskt nog relaterad till den ort jag växte upp i, Forsbacka.

Forsbacka har ett gammalt järnbruk och en herrgård som jag brukade cykla förbi. Det är troligen Forsbackas mest iögonfallande landmärke, stort och helt i tegel. Det upplevdes alltid lite malplacerat för en ort som ligger mellan Sandviken och Gävle. Järnbruket brukar inget järn idag men de lyfte frågan för mig om vem som hade drivit det här järnbruket? Vem hade bott i herrgården? Så stötte jag på den intressanta figuren tillika hedersledamot av nationen Christian Lundeberg och boken som vår hedersledamot Bo G hall hade skrivit om honom Storsvensken som blev fredsfurste. Lundeberg gav mig lite små-stolta känslor av att den ort man växte upp på producerat en sån viktig aktör i svensk historia, även om ingen i min släkt bor i Forsbacka nu och har inte gjort det tidigare. Konstigt hur man emotionellt kopplar sig till något.

Vem var Christian Lundeberg då? Född 1842 i Forsbacka som son till förvaltaren av järnbruket. Gick på Vasaskolan från 1851 och hade absolut sämst betyg i klassen. Han fortsätter sin ungdom med att utbildas till underofficer i Karlberg med frekventa besök i hemlänet. Senare blir han löjtnant i Dalregementet och träffar på sin framtida fru genom gemenskapskretsarna i Gästrikland. Anna Elfrbink kom från en familj av brukspatroner, morbrorn var ingen annan än grundare för Sandvik AB; Göran Fredrik Göransson. Nationen har en stiftelse i Göransson-Sandvikens namn för utdelning av stipendier om ni minns.

Lundeberg spenderar sedan en stor del av sitt vuxna liv som brukspatron i Forsbacka där han förvaltade bruk i Oslättfors och Forsbacka. Det var inte en dålig tid att syssla med järntillverkning i Sverige, eftersom den industriella revolutionen var i full sving med att ta fram bättre tillverkningsmetoder. Bessemer-metoden och ångmaskiner kan ni föreställa er. Lundeberg var en paterfamilistisk konservativ figur gentemot sina arbetare. Mottaglig för ny teknologi men inte nya idéer om demokratisering. Vilket kommer synas i hans politiska karriär. Att en industrikapitalist från sent 1800-tal inte är helt såld på att arbetarna ska ha lika rösträtt kanske inte är så förvånande.

En konstant aktör i Gästriklands lokala politik så börjar Lundeberg också ta sina första steg in i riksdagen. Den största frågan i svensk politik under Lundebergs tidiga karriär var tullfrågor och protektionism. Lundeberg anslöt sig till det så kallade Majoritetspartiet och blev den politiska kronprinsen åt ledaren Patrick Reuterswärd. Partiet var inte ett parti i dagens mening utan mer likt en allians av samhällets övre skikt. Perspektivet var att det svenska samhället behövde deras ledning under de omvälvande tiderna de levde i. Lundeberg hade stort inflytande över riksdagens förste kammare som var avsiktligt gynnsam för att ge eliten politisk makt. Hur mycket ens röst vägde, vem som kunde väljas och vilka som fick rösta gjorde att förste kammaren var mer konservativ gentemot den mer liberala andra kammaren.

Lundebergs mest signifikanta plats i historien blir dock under unionsupplösningen med Norge. Landet var formellt självständigt med en svensk kung och gemensam utrikespolitik. Unionen mellan länderna var lite instabil och det var tydligt att norrmännen ville lämna unionen helt.

Lundebergs falang var dock måna om att visa styrka vid en konfrontation, med militära medel om nödvändigt. En revision av unionsfördraget skulle istället förhandlas. Konflikten fortsatte dock och riksdagen började rusta upp landet för krig, mer pansarskepp och vapen skulle beställas. Kungen gjorde eftergifter till Norge vilket upprörde den konservativa riksdagen. Dramatiken som höll på mellan 1895–1905 gjorde att Lundeberg fick spendera mycket tid i Stockholm och hans familj lämnade herrgården i Forsbacka, där sonen Kristian tog över förvaltning av Forsbacka Bruk.

I riksdagspolitiken såg Lundeberg med oro hur liberaler och socialdemokrater växte i andra kammaren och på sikt skulle de kanske få för sig att rösta gemensamt. I dåvarande systemet innebar oenighet i beslut mellan andra och första kammaren att en gemensam votering skulle hållas. Problemet var då att andra kammaren hade fler ledamöter. Lundeberg försökte sätta ett villkor på att beslut i ekonomiska frågor endast kan tas om båda kamrar är eniga, alltså ge Lundebergs första kammare vetorätt. Även om de inte vann den striden började Sveriges höger inse att de var på tillbakagång och det behövdes en gemensam organisering. Därför föds Allmänna Valmansförbundet, numera Moderaterna. Lundebergs konservativa åsikter fick inte det genomslag han hade velat i det nya partiets politik men nöjde sig med att liberalerna blev bestörta av den konservativa alliansen.

Sen kommer den stora smällen i karriären. Norge anser att kungen Oscar II inte fullföljt sitt uppdrag med att bilda en norsk regering och anses därför inte som kung av Norge. Oroväckande hade Norge också rustat upp sitt försvar med krigsskepp och fästningar mot den svenska gränsen. Motvilligt utsågs Lundeberg till Sveriges statsminister, främst för att förhandla denna unionsupplösning 1905 i Karlstad. Den svenska delegationen hade några hårda krav, att gränsfästningarna mot Sverige skulle rivas. Fästningarna kunde fylla ett visst offensivt syfte vilket retade den

Under förhandlingarna mobiliserades styrkor på båda sidorna. Efter lite fram och tillbaka och krigsdrama kom de till slut överens. En neutral zon mellan länderna. Även om Sverige upplevde sig enormt förolämpade av unionsupplösningen så var det inte något man ville upprätthålla genom att tvinga fram med ett krig. För nationell prestige var man tvungen att få eftergifter som Lundeberg och delegationen kunde förhandla fram.

I Forsbacka hade järnbrukets produktion ökat avsevärt sen bildandet men utan tillräcklig med vinst för att motivera fortsatt involvering och järnbruket såldes 1906. I riksdagen lider Lundeberg andra nederlag, 1907 kommer till slut en rösträttsreform för proportionella val och allmän rösträtt för män som han konstant försökt hålla tillbaka. Lundeberg går ur tiden ungefär samtidigt som demokratin börjar titta fram ordentligt i Sverige.

Bo G Hall inledde sin bok med ett telegram till Gästrik-Hälsinge nation att deras hedersledamot Christian Lundeberg hade avlidit. Det lästes upp på nationens hundraårs-jubileum av föreningen mellan Gästrik- och Hälsingenation under högtidslandskapet 11 november 1911. Utdraget ur boken hälsade Lundeberg såhär till nationen som nationens dåvarande inspektör Nathan Söderblom läste upp.

“Hell Eder, I unge Sveriges hopp och framtid! Innerligen sluter jag mig till de många, som på högtidsdagen bringa eder sina förhoppningar, sina förväntningar. Följe eder i rikt mått lycka och framgång i träget allvarsbete för fäderneslandets bästa, för eder egen trefnad.”

- Patrick Jacobs, Krönikör

RECCEGASQUE

Foto: Betty Lundmark

Kalendarium

Obs: Datum för städdagar kan ändras. Håll utkik på Facebook.

15/11 Landskap

19/11 Gasque

27/11 Städdag

10/12 Luccegasque

12/12 Julpub

31/12 Sylvestergasque

